

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Creditul Agricol. — Noua organizare administrativă a țării. — Memoriile „Solidarității”. — De ziua Economiei. — *Cronica*: Modificarea regimului firmelor comerciale. Emițerea de chitanțe timbrate.

Creditul Agricol.

Creditul e unul dintre principalii factori de producție economică. El poate servi desigur și altor scopuri, dar producția de bunuri, cari să fie date apoi spre consum marelui public, are o nevoie absolută de credit.

Producătorul, dispune, prin mijloace proprii, de posibilitatea de a produce o anumită cantitate de bunuri — și când acestea sunt destinate propriului consum, el nu are nevoie de niciun ajutor pentru a realiza producția lui în condiții satisfăcătoare. Numai atunci când producția lui e destinată unui consum străin apare necesitatea de credit. Aceasta apare ca o urmare normală a unui dezechilibru ce există între momentul în care bunurile sunt produse sau se începe producția, și acel în care bunurile sunt predate consumatorului. E un avans din mijloacele proprii pe care-l face producătorul, consumatorului. Acest avans lipsește însă pe producător de posibilitatea materială de a lucra mai departe până când intră din nou în posesia contravalorii bunurilor

predate consumatorului sau puse la dispoziția lui.

Ca totuși să poată lucra mai departe, producătorul face apel la credit, care să acopere intervalul dintre data livrării și cea a încasării contravaloarea bunurilor.

În general deci, un credit e un avans, luat în ultimă analiză tot dela consumatorul, care pune disponibilul său la dispoziția băncilor cari fac acest avans. Un astfel de credit de producție, reprezintă de fapt tipul ideal de credit, cu o garanție dublă, aceea a vânzătorului și a cumpărătorului. E și forma de credit cea mai uzitată (dar nu la noi, ci în alte țări).

La noi, e mult mai uzitată forma hibridă a creditului de consumație, cu o garanție simplă aceea a celui ce ia bani împrumut și fără avantajul sistemului aproape automat de achitare a lui prin producția și valorificarea care stă la baza lui.

Plecând dela considerațiile de mai sus, în agricultură am putea întâlni în mod normal credite numai acolo unde e vorba de o așa zisă „industrializare” a agriculturii, și nu ar trebui acordate credite micilor exploatari agricole, cari lucrează aproape numai pentru trebuințele proprii. Acestea din urmă, nu ar putea deci să utilizeze decât credite de consumație; nu trebuie luate în considerare micile vânzări pe cari le fac țăranii în târguri; ele reprezintă numai afaceri ocazionale.

În Ardeal situația țăranimii noastre pune o problemă socială mai mult decât una economică. Trebuia ridicată starea socială a românilor, cari de bine, de rău, aveau un minim de avere, dar care nu le dădea randamentul necesar, menținerii unui grad de minimă situație socială.

Băncile înființate în Ardeal, au urmărit deci nu o operațiune de credit propriu zisă, căci nu putea fi cazul, ci un ajutor dat unei țăranimi, care trebuia să facă un pas înainte în ordinea unei dezvoltări sociale.

Creditele date în agricultură, fac parte din una din cele 3 categorii :

Credite de lucru ;

Credite de consumație ;

Credite de investiție.

Cele două forme din urmă sunt cele mai des utilizate. Totuși numai pentru motive teoretice, toată încercarea de organizare a creditului agricol, pleacă de la ideea că e vorba exclusiv de credite de lucru.

Dacă aceasta e adevărat pentru marea agricultură, mica agricultură întrebuințează mult mai puțin de astfel de credite decât se crede. Ori la noi problema creditului agricol, se pune grav numai pentru țărani.

În acest fals înțeles al felului de credit necesar agriculturii, se pot căuta motivele exclusiv de credit dat agriculturii în special după războiu.

Oricine cunoaște cât de puțin mecanismul acordării de credite, știe că un credit de consum sau investiție, se acordă mai greu, decât unul de lucru.

Dacă cei cari au dat creditele, ar fi recunoscut faptul că ei acordă credite de consumație sau de investiții, ar fi fost obligați să ia alte măsuri, decât cele ce au luat pentru asigurarea replăzirii.

Creditele de consumație sunt evitate în general, dar pentru că nu existau alte cereri decât de credite de consumație, li s'a zis acestora credite de lucru și acordarea lor a fost justificată.

Dar realitatea e aceasta.

Un țăran cu o economie, ca singurul scop al căruia fiind asigurarea existenței sale și a familiei, are el însuși, în interiorul economiei sale toate elementele necesare producției pe care o poate executa și fără ajutor din afară.

Îmbunătățirea stării lui se realizează treptat, singurul capital de care are nevoie fiind munca. Se zice că se muncește destul la sape, dar nu e suficientă munca, ci e nevoie de un anumit fel de muncă. În fiecare an, țăranul are un mic surplus al muncii sale care contribuie la o îmbunătățire a stării lui. Acest plus e minim, el nu reprezintă un surplus comercializabil în măsură mare, în așa fel ca să poată realiza un beneficiu apreciabil. Toată activitatea, respectiv producția țăranului e îndreptată spre consum. Produce spre a consuma, mai curând sau mai târziu. El nu e deci organizat pentru a produce pentru piață și orice credit ar primi îl întrebuințează în acelaș scop unic al consumului

Alături de consum mai intervin cazuri mai rare de cheltuieli de investiție, de cumpărări de pământ mai ales.

În trecutul băncilor românești din Ardeal s'a înțeles mai bine decât azi semnificația fiecărui credit acordat. Din cauza aceasta, băncile mici puteau exista, dând împrumuturi mici personale și conștiente că dau bani pentru consum și nu dădeau nici mult și nici un cereau dobândă urcată.

Alături de aceste împrumuturi existau împrumuturile mari, pe termen lung în special cu scopul cumpărării de pământ în cadrul unei politici conștiente dusă de către bănci. În primul loc, trebuiesc amintite scrisurile funciare ale „Albinei“.

Azi neînțelegerile în problema creditului pentru țărani, continuă să domnească. Nimeni nu se apropie de realități și cu toții caută să identifice realitatea cu teoriile. În teorie rezultatele sunt admirabile în practică însă, apar dezastruoase. Cele alta sunt decât niște clădiri pe nisip toate institutele de credit agricol, apărute sau anunțate în ultimul deceniu. Cine a văzut vre-un rezultat din partea acestor societăți cu capitaluri pe hârtie de sute de milioane !

Creditul Agricol, mai corect, creditul pentru țărani, în actualele condiții de viață a țăranilor, are un caracter puternic social, de ajutor pentru menținerea unui nivel social, în continuă creștere spre mai bine. Acest ajutor, nu va trebui însă înțeles nici când în sensul de pomană, cum s'a procedat cu creditele nerambursate date de cooperativele de credit, mai ales cele

din Vechiul Regat. Pomana e un factor dintre cele mai distrugătoare a valorii morale a unui individ sau societate.

Clar și sincer văzute lucrurile, țăranul are nevoie de două feluri de credite: de consum și de investiții, și în actualele împrejurări, are nevoie de ele, așa cum a avut nevoie totdeauna.

Nu sunt însă absolut necesare. Poate foarte bine sta și fără ele, însă așa cum cei cari au văzut acum 80 de ani în Ardeal nevoia unei ajutorări, se poate vedea și azi necesitatea pe care o au țăranii de un sprijin.

Un credit de consumație e o chestiune personală. Nu poate fi dat decât de oameni, cari cunosc pe cei ce primesc și cunosc posibilitățile de plată ale debitorilor. Un credit mărunț pentru trebuințele extraordinare ale țăranului, realizat prin aceleași bănci mici, cari existau înainte de războiu în Ardeal.

Și un credit pe termen lung, cu adevărat pe termen lung și la îndemâna tuturor.

Pentru cea dintâi formă, statul de azi, care vrea cu orice preț să se amestece în toate ramurile economice, ar putea prin B. N. R. să acorde credite libere de chestionare, formulare și dosare, băncilor, cari să poată lucra libere. Înainte vreme, deși nu era legea bancară care să ia atâtea măsuri pentru a asigura soliditatea unei bănci. B. A. U., nu lua atâtea măsuri de asigurare, atunci când avea încredere în bancă. Odată se cerea numai fond.

Creditele pe termen lung, pot fi azi practic oferite numai cu ajutorul statului, fie că s'ar reedita scrisurile funciare, și nu vedem de ce nu s'ar putea, căci motive de ordin economic nu se opun, fie că s'ar hotărî în sfârșit să funcționeze unul dintre multele instituții de credit agricol, lucrând însă numai prin intermediul băncilor mai mici, cari ar găsi un nou motiv și mai ales un sprijin pentru existența lor.

Decât reeditarea, sub altă formă, a unor credite date țăranimii, fără a se înțelege necesitățile reale ale ei, mai bine lipsă. Țăranul, spre deosebire de negustor și industriași, poate trăi fără credit. El e o celulă economică autarhică, care poate exista și poate fi ajutată de credit tot atât de bine cum poate fi și distrusă. Toate aceste trei situații au existat. Înainte de

războiu în Ardeal, un credit binefăcător, înainte de conversiune, un credit distructiv și apoi o țăranime care se reface încet, fără credit.

Acestea sunt fapte. Concluziile sunt tot aici, în fapte însăși. Din experiența grea a unui trecut și deci posibilitățile sufletești ale unui popor, se pot scoate singurele adevărate învățături pentru prezent.

Dr. N. N. PETRA.

Noua organizare administrativă a țării.

Pentru a doua oară se încearcă o descentralizare în organizația administrativă a țării.

Principiul descentralizării este o revendicare legitimă și justă a provinciilor. De aceea orice se va face în vederea realizării acestui vechiu deziderat al nostru, este bine primit. Noi avem cel mai mare interes să colaborăm la reușita experimentării descentralizării. Problema nu numai, că a fost pusă, dar o vedem în faza de deslegare, și în consecință tot ce găsim nepotrivit ori necomplet în măsurile, ce se iau, — avem interesul de a sesiza organele chemate pentru a înlătura imperfecțiunile.

Avem de luptat cu mai multe rele și anomalii. Între rele pomenim în primul rând biurocrațismul, despre care a mai fost vorba în coloanele acestei reviste. Acest biurocrațism indolent trebuie combătut din toată puterea, și la fiecare ocazie dată. De aceea ar fi bine, dacă în fruntea serviciilor dela Ținuturi ar ajunge funcționari cu practică și ridicăți în serviciile locale, și cari au dat dovezi, că știu ține contact cu realitățile, nu cu teoriile, cari zăpăcesc atât de ușor capetele oamenilor. Să ne păzim de a avea acolo teoreticieni, cari nu au văzut decât masa verde și călimara, încât plutesc într'o lume plăsmuită de fantazia lor. Aceștia mai ales dacă sunt de bunăcredință și corecți în intenții, dar distanțați de realitate sunt cei mai primejdioși biurocrați, cari nu se lasă ușor combătuți, căci atunci s'ar dovedi oameni de prisos. Ei au pretenția de a cere, ca lumea să se conformeze lor, iar nu ei să se orienteze după nevoile vieții practice.

Al doilea rău e salarizarea proastă a funcționarilor statului. Pentru a-și crea surse de venituri, mulți dintre ei complică cele mai simple chestiuni, le temporizează și le amână, făcându-și de lucru, fără niciun rost, și bietul cetățean nu-și ajunge scopul urmărit. Iar la ministere, unde descentralizarea în general e rău văzută de funcționarii de acolo, ei vor face totul, ce le stă în puteri, pentru a dovedi, că totuși acolo se rezolvă repede și definitiv orice chestiune și că descentralizarea e o iluzie. Orice schimbare făcută, dacă nu se comprimă concomitent aparatul administrativ al Ministerelor, pentru ca acolo să nu se mai prăsească biurocrațismul sterp — nu duce la scop. Legea e prea vagă, vor trebui precizate cu hotărîre, atribuții cât mai largi autorităților locale, ca să nu mai fim nevoiți a ne deplasa pentru toate fleacurile în capitală.

Felul cum se organizează Ținuturile tot centralist e. În locul unei capitale a țării, avem acum zece de Ținuturi, dar am pierdut 71 de prefecturi, și atâtea servicii regionale, a diferitelor ministere, — servicii cari au fost de mare folos localnicilor (Inspectoratele etc.) Cu toate acestea noua ordine trebuie considerată drept progres spre o descentralizare maximă posibilă.

După ce se vor consolida unitățile noi administrative (Ținuturile) va trebui continuată descentralizarea, atât din punct de vedere al confortului cetățeanului, care plătește impozitele după aceeași cotă la periferii, ca și în capitală, — cât și din punct de vedere al dezvoltării centrelor economice din provincie, cari încă au dreptul la viață! Ori la noi, unde viața administrativă este preponderantă, și stăpânește pe cea economică, și nu invers, — interesele orașelor, cari nu sunt capitale noi ori reședințe administrative, sunt neglijate, căci revendicările formulate până aci nu au prea impresionat pe dnii din capitală, obișnuiți a ne trata sumar, când ei sunt atât de îndestulați. Știm, la câte observațiuni și umilințe am fost supuși de ex. cu ocazia formulării și prezentării repetate a doleanțelor băncilor românești din Ardeal, Banat și Crișana, nedreptățite prin legiuirile prea sumare ale conversiunii, — ca să nu pomenim și alte lucruri.

Descentralizarea va izbuti dacă se va ține seamă de toate acestea, și mai ales dacă conducătorii serviciilor diferitelor ministere subordonați Ținuturilor, — vor fi oameni de inițiativă, integri, corecți, curagioși, și mai ales cu dragoste față de interesele regiunii, pe care sunt chemați a le servi. Altcum și aceasta nouă experimentare se va încheia cu un bilanț moral și material deficitar. Și ar fi păcat!

Reședințele Ținuturilor nu sunt toate situate în mijlocul geografic al circumscripției lor, nici nu dispun de o rețea de căi de comunicație, care să îndrepte o circulație de persoane și bunuri spre aceste centre noi. La Alba Iulia d. e. s'a produs o scumpire de peste 100% a unor alimente, a locuințelor, prin aducerea unui aparat administrativ, atât de mare, care întrece posibilitatea momentană de găzduire a istoricului orașel. Din punct de vedere economic și administrativ Alba Iulia nu era așteptată la o astfel de atențiune apropiată. Aceste anomalii, nu trebuie însă să impresioneze prea mult, ele trebuie învinse. Noile unități administrative, nu se bazează pe tradițiile locale, cari nici nu puteau fi respectate pretutindeni. Dacă ele vor fi bine organizate și bine conduse, vor schimba înfățișarea de până aci, uneori ostilă românismului, — și vom ajunge, dacă nu noi, apoi la sigur urmașii noștri, la așezări mai armonice, cu structură etnică a țării.

Noua organizare administrativă trebuie desăvârșită cu concursul tuturor, ca să trecem odată la ordinea zilei peste aceasta problemă, care nu este cea mai importantă. Mai avem alte, cu mult mai însemnate, cum e organizarea producției, a muncii producătoare de bunuri și valori, și îndrumarea tineretului spre idealuri constructive. O ridicare generală a randamentului muncii naționale, trebuie să ne preocupe pe toți. Progresul e îmbunătățirea materială, intelectuală și morală a cât mai mulți oameni spune F. Bouillier, iar Abbé Lemire zice: „Popoarele sunt ca și pădurile; ele se refac de jos, iar nu de sus“.

VERAX.

Memoriile „Solidarității“.

Președintele nostru dl Dr. Aurel Vlad împreună cu dnii Dr. Mihai Veliciu și Ilie Olteanu în zilele de 27 și 28 pto au prezentat trei memorii dlor Miniștrii ai Economiei Naționale, de Finanțe și de Justiție, și anume pentru lămurirea unor dispozițiuni din legea pentru stabilirea dobânzilor din 5 Mai 1938, pentru modificarea legii executărilor silite din 5 August 1938 și în fine pentru scutirea de timbre și taxe a executărilor silite a debitorilor converșioniști, pe baza art. 75 din Legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934.

Data fiind importanța acestor memorii le publicăm pentru cunoștința tuturor băncilor noastre.

Ținem să spunem că toți domnii miniștri au arătat toată înțelegerea și bunăvoința. Dl Ministru al Economiei Naționale a promis că va da să se studieze cu toată atențiunea problemele ridicate de asociația noastră și că în timpul cel mai scurt va da remediile cuvenite.

Privitor la legea executărilor silite dl Ministru al Justiției a declarat, că asemenea plângeri au venit la Ministerul Justiției și din alte părți și că se va modifica legea din 5 August a. c.

În ce privește scutirea de orice timbre și taxe, pe baza art 75 din legea lichidării datoriilor, a actelor de procedură pentru urmărirea debitorilor beneficiari ai acestei legi, dl Ministru de finanțe, consultând în cursul audienței și pe directorul general al timbrului, dl Bogdănescu, a promis că va satisface cererea noastră.

Iată aceste memorii.

I.

Legea pentru stabilirea dobânzilor din 5 Mai 1938.

Asociația băncilor românești „SOLIDARITATEA“ a salutat cu vie satisfacție opera de redresare a creditului românesc, concepută și inaugurată recent de Domnia Voastră, printr'o serie de legiuiri. Dintre acestea trebuie să relevăm Legea pentru abrogarea concordatului preventiv, Legea executărilor silite și în special Legea pentru stabilirea dobânzii din 5 Mai 1938 menită să aducă ieftinirea creditului.

Toate cercurile economice din țară sunt atente și admiră munca uriașă ce depuneți în această direcție. De această redresare depinde doar desvoltarea și prosperitatea economiei noastre naționale în toate compartimentele ei.

Cu aceste simțăminte asociația noastră își îngăduie și crede, că este chiar obligată să arate că noile orânduirii stabilite prin legea din 5 Mai 1938, cuprind unele dispozițiuni, cari necesită cel puțin o explicare a textului, dacă nu chiar modificarea lui.

Aceste modificări și explicări ar fi cu atât mai dorite întrucât se poate întâmpla, ca unele instituțiuni de credit în perfectă bună credință că se găsesc în cadrul legii, să contravină dispozițiunilor legale prin operațiunile lor.

Astfel în art. 3 legea determină dobânda în felul următor: „Prin dobândă se înțelege nu numai sumele plătite în bani, dar orișice alte prestațiuni sub orișice titlu sau denumire, la care debitorul se obligă drept echivalent al folosinței capitalului socotit în numerar“.

Deci principiul legii este, că dobânda este numai suma ce folosește exclusiv pentru folosirea, închirierea capitalului. Drept urmare a acestui principiu în al. II și III al art. 3 se fixează de legiuitor ce se cuprinde și ce nu se cuprinde în noțiunea dobânzii.

În al. II art. 3 se precizează, că „în dobândă se cuprind și orice alte obligațiuni accesorii ca: cheltuielile ce nu sunt necesare sau sunt disproporționate cu serviciile făcute, comisioanele de deschidere sau manipulare sau de prelungire a creditului, precum și onorariile de avocați, cu excepția acelor de executare, calculate conform tarifului minimal.“

Pe de altă parte în al. III se spune, că: „Nu intră în calculul dobânzii: taxele de timbre și înregistrare aferente operațiunii, costul timbrelor de schimb, cheltuielile efective pentru asigurarea sau conservarea garanțiilor, precum și comisioanele ce nu sunt disproporționate cu serviciile făcute“.

Prin urmare este evident, că sunt admise toate cheltuielile pentru serviciile făcute de bancă clientului debitor, cari cheltuieli nu sunt disproporționate cu serviciile făcute.

Totuși s'ar părea, că în conformitate cu acest articol băncile cu contencioase organizate nu ar putea percepe decât taxele de timbre necesare (cheltuielile efective) confecționării actelor „pentru asigurarea sau conservarea garanțiilor“.

Desigur un contencios la băncile mari și mijlocii prestează servicii însemnate acestor instituțiuni, servicii cari parțial sunt independente de operațiunile de credit. Totuși menirea lor adevărată este și rămâne tocmai „asigurarea sau conservarea garanțiilor“, adică confecționarea actelor cari în baza legilor, trebuiesc făcute în formă autentică cu asistența unui avocat.

În atare situațiune credem, că suntem în spiritul legii, dacă afirmăm, că băncile au tot dreptul să perceapă un onorarar modest pentru acoperirea (în general numai în parte) salariului avocatului și a regiei contenciosului lor.

De altfel ținem să arătăm, că băncile cari fac parte din asociația noastră sub acest titlu percep o taxă de 0,5 maximum 2%^o, în tot cazul mult inferior tarifului minimal pentru avocați. Astfel conform tarifului spesele de întabulare (numai onorar) pentru Lei 10 000.— fac Lei 641,25 adică 6.4%^o, iar pentru

100.000.— Lei 3.450.— deci 3,45% față de $\frac{1}{2}$ sau maximum 2% cât percep uzual băncile noastre.

Un astfel de onorar perceput nu poate fi la nici un caz considerat *decât ca o cheltuială necesară, care nu este de loc disproporțională* cu serviciul făcut.

În altă ordine de idei, conform dispozițiilor art. 5 perceperea dobânzii la dobândă este interzisă.

Se exceptează însă contractele de cont-curent, la cari se poate calcula dobânda la dobândă. Deci la contractele de cont-curent se poate capitaliza dobânda, cum s'a făcut și până acum.

În „Argus“ No. 7518 din 7 Mai 1938 (ediția de provincie) s'a publicat expunerea de motive a decretului lege pentru stabilizarea dobânzii.

Conform celor dezvoltate în aceste expuneri de motive capitalizarea trimestrială a dobânzilor ar fi prohibită la creditele de cont-curent pe motivul că prin această capitalizare „împrumutul devine extrem de oneros“, făcând distincție expunerea de motive între creditele de cont-curent și „contractele de cont-curent propriu zise“. În urma celor arătate în expunerea de motive, unii interpretează, că această lege într'adevăr prohibește capitalizarea trimestrială și că deci chiar dacă s'ar face încheierea contului trimestrial, dobânda se va înregistra separat și *fără valută*.

Totuși noi credem, și susținem că capitalizarea trimestrială pentru împrumaturile de cont-curent nu este interzisă de această lege — exceptând dela această prohibiție contractele de cont-curent pentru următoarele considerente :

Nu știm dacă acest text este autentic, pentrucă în Monitorul Oficial s'a omis să se publice expunerea de motive, așa cum se obișnuște la decretele-legi. Dar indiferent de autenticitatea textului, cele arătate în expunerea de motive, nu constituie dispozițiuni legale, cari ar avea efectul de a schimba textul clar și precis al legii sau de a abroga vreo altă lege.

Art. 5 din lege nu vorbește de contracte de cont-curent „propriu zise“, ci numai de contracte de cont-curent.

Ori la contracte de cont-curent se poate calcula dobânda. Dar expunerea de motive uită de dispozițiunile art. 64 din Legea bancară, — care asimilează complet în ce privește efectul juridic contractele de deschidere de credite în cont-curent cu contractele de cont-curent, având următorul cuprins :

„Dispozițiunile din codul de comerț, privitoare la contractul de cont-curent, se aplică și contractelor de deschidere de credite în cont-curent, și ori căror operațiuni de credit în cont-curent, chiar dacă nu sunt constatate prin act scris“.

Deci este evident, că pe baza art. 5 din legea pentru stabilirea dobânzii combinat cu art. 64 din Legea bancară, care nu poate fi abrogată de expu-

nera de motive a unei legi — care expunere de motive până acum n'are nicio publicitate legală, se poate și pe mai departe încheia conturile de credite în cont-curent trimestrial cu capitalizarea dobânzilor. Avem ferma convingere, că încheiând și capitalizând trimestrial conturile-curente nu se contravine cu nimic nici legii pentru stabilirea dobânzii și nici vreunei alte legi.

De altfel expunerea de motive greșește când afirmă, că creditele au fost scumpite, că împrumutul în cont-curent „devine extrem de scump prin abuzul ce s'a făcut prin capitalizarea trimestrială a dobânzilor“, deoarece la o dobândă $9\frac{1}{2}\%$ (cât era în trecut) calculat cu capitalizare trimestrială, în cazul ipotetic că debitorul în cursul unui an nu plătește nimic, dobânda plătită este de 9,99% adică cu 0,49% în plus, iar la o dobândă de $7\frac{1}{2}\%$ ar fi 7,83% adică cu 0,33% în plus. Dar să nu se treacă din vedere, că la conturile curente calcularea dobânzilor se face decursiv, până când în celelalte împrumuturi dobânda se calculează și percepe anticipat pe maximum 6 luni. Astfel în realitate nu este nicio diferență de dobândă în plus la conturile-curente. Din contră, considerând, că dobânda se calculează decursiv, un debitor care face mișcarea cuvenită în contul său curent, obține o dobândă mai ieftină la cont-curent decât la alte împrumuturi, cu toată capitalizarea trimestrială a dobânzii dela cont-curent.

Deci nu capitalizarea trimestrială în sine poate constitui un izvor de abuz, ci eventuala încărcare a contului cu „cheltuieli ce nu sunt necesare sau sunt disproporționate cu serviciile făcute“.

Dar pentru delăturarea acestui abuz este dispoziția art. 3 cu sancțiunile din art. 6 și următori.

De altfel în toate țările din lume, uzul constant este capitalizarea trimestrială a dobânzilor la conturile-curente, nu este deci cazul ca țara noastră a cărei organizație financiară și economică nici pe departe nu se poate compara cu organismele marilor state din Occident, să vină cu o astfel de inovație, care cum am arătat, nu este cu nimic înfemeiată.

Ținând seamă de cele arătate mai sus, cu onoare Vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți a da explicațiunile necesare în sensul :

I. Că și băncile, cari au contencioase organizate, să fie în drept de a încasa onorarii de avocat, pentru actele cari conform legilor în vigoare, sunt a se perfectua cu asistența unui avocat ;

II. Că în operațiunile de cont-curent, capitalizarea trimestrială a dobânzilor este admisă.

Relevând în cele ce au precedat doleanțele băncilor noastre, ținem să asigurăm pe dl Ministru al Economiei Naționale și Guvernator al Băncii Naționale, că în opera de redresare a economiei noastre, va avea întotdeauna alături de Domnia Sa instituțiunile, a căror funcțiune în organismul economic a reținut întotdeauna atențiunea Domniei Sale.

Primiți, Vă rugăm asigurarea perfecte noastre considerațiuni și stime.

Sibiu, la 25 Octombrie 1938.

II.

Legea pentru executările silită din 5 August 1938.

Legea pentru modificarea și abrogarea Legii din 11 Iunie 1930 pentru unificarea unor dispozițiuni referitoare la executarea silită, publicată în Monitorul Oficial No. 179 din 5 August 1938, prin dispozițiunile ei îngreunează întreaga procedură de execuție și în unele părți ale ei este chiar imposibil de aplicat.

Ne permitem să arătăm mai jos părțile, cari reclamă o modificare în interesul justițiabililor, înțelegând atât pe creditorul urmăritor, cât și pe urmărit.

Prin art. 1 din această lege, se prevede, că creditorul este obligat să arate valoarea fiecărui imobil deja în cererea sa de executare. Această dispozițiune credem că este de prisos, fiind o muncă în plus în sarcina creditorului și o cheltuială pentru urmărit, — prin procurarea datelor referitoare la valoarea imobilelor, — cari cad tot în sarcina acestuia. Despre valoarea imobilelor nu se discută, decât în faza licitațiunii. Pentru ce să fie arătată această valoare în cererea de executare, când de multe ori se achită creanțele din partea urmăritorilor încă în timpul când începe această fază de urmărire și înainte de a se ajunge la faza licitațiunii. Ce e mai mult, sunt spețe, când creditorul urmărește numai întabularea dreptului de execuție asupra imobilelor urmăritului, pentru a-și asigura creanța, dar nu cere vânzarea imobilelor. Aceasta se întâmplă adeseori la bănci, când este vorba despre urmărirea unor creanțe mici. În asemenea spețe, evident că este inutilă arătarea valorii imobilelor, procurându-se datele de evaluare, în faza de executare.

În general credem, că este o muncă și o cheltuială în plus arătarea valorii imobilelor urmărite deja în cererea de executare, deoarece de această valoare nu este nevoie decât în procedura de licitație.

În concluzie Vă rugăm, să modificați Legea de urmărire în sensul, că valoarea imobilelor urmărite se va arăta din partea creditorului numai prin cererea de fixare a licitațiunii și nu în prima fază a executării.

Mai departe, în ceea ce privește criteriul de stabilirea valorii imobilelor urmărite pe baza veniturilor din rolurile fiscale, deși în principiu este foarte bun, în practică îl găsim inexecutabil.

Dificultatea se produce mai întâiu la autoritățile financiare, când se cere din partea creditorului, copie după rolurile imobilelor debitorului, pe care intenționează să-l urmărească. Această instanță, cu drept cuvânt, poate refuza eliberarea unui asemenea certi-

ficat pe seama creditorului, pentru motivul, că din rolurile sale, nu se poate constata, că ar avea un interes în cauză. Ori, un asemenea certificat, având în vedere principiul călăuzitor, că rolurile sunt secrete, autoritatea fiscală îl eliberează numai contribuabilului, sau aceluia, care dovedește vre-un interes în cauză. Iși poate oricine ușor închipui cu cât se întârzie procedura de executare, dacă creditorul numai pentru a putea intra în discuție cu autoritatea fiscală, trebuie mai întâiu să-și dovedească față de aceasta, dreptul său de creanță.

Altă dificultate, și încă cea mai importantă, este aceea că în rolurile fiscale nu sunt înscrise veniturile imobilelor, după corpurile de avere, așa cum se urmăresc, ci după persoane și după categoria impozitului. De exemplu, un contribuabil figurează în rolurile fiscale cu venit de agricole, comerciale, pe clădiri, etc., fără a fi menționat precis fiecare venit la ce imobil se referă, pentru ca din aceste date să putem ajunge la stabilirea valorii imobilelor urmărite conform dispozițiunilor art. I. din legea modificatoare. Chiar la imobilele urbane, unde impunerea se face după imobile singuraticice, se întâmplă că în Cartea funduară aceste imobile să se compună din mai multe corpuri de avere. Un certificat eliberat de autoritatea fiscală după asemenea imobile, evident, că nu ne poate lămuri asupra valorii, cum o fixează art. I. din lege. Întâiu, că în certificatul fiscal nu se va putea face mențiune despre numerii topografici, pentru motivul, că fiscul n'are nici o evidență despre acești numeri și în al doilea rând, chiar dacă în unele cazuri s'ar putea identifica după stradă și numărul casei, fiind vorba despre două corpuri de avere sau mai multe, valoarea va fi una singură. Ori câtă insistență și diligență s'ar depune din partea creditorului urmăritor, nefiind niciun mod de a satisface condițiunile legii, într'un moment dat urmărirea trebuie să se oprească.

Sunt apoi casele țărănești, cari sunt scutite de impozit, și nici nu figurează în roluri. La aceste imobile neputându-se satisface condițiunile de urmărire, în ceea ce privește valoarea fixată de art. I, însemnează, că pe acestea le-a scutit de urmărire, fără a fi aceasta intențiunea legiuitorului.

Sunt apoi imobilele agricole, înțelegând prin aceasta, terenurile rurale, cari nu figurează în roluri după corpuri de avere. La fiecare contribuabil este pus în roluri, doar venitul agricol după toate imobilele sale și impozitul, ce are să plătească. Cum va proceda Cartea funduară la fixarea valorii la asemenea imobile, când creditorul nu va putea produce decât un singur certificat cu o valoare globală a veniturilor, în timp ce se urmărește o serie întregă de corpuri de avere agricolă?

Amintim mai departe, situația pădurilor, cari sunt impuse numai atunci când se exploatează. Ori

aceasta ar însemna ca $\frac{1}{3}$ -a parte din teritoriul Țării, cât ocupă pădurile, să fie exclus dela urmărire.

Din cele expuse mai sus rezultă, că sistemul prevăzut de art. I pentru fixarea valorii imobilelor urmărite, este imposibil de executat și în consecință, pentru ca procedura de urmărire să nu fie oprită în loc, se reclamă o imediată modificare.

Sistemul cel mai practic și bun este, ca valoarea imobilelor urmărite să se stabilească pe baza unor certificate de dare și evaluare, eliberate de primăriile comunale. Aceste autorități sunt mai competente pentru stabilirea valorii imobilelor, deoarece au la dispoziție toate elementele pe baza cărora de altfel se face și impunerea, și în plus cunosc mai bine și situația imobilelor. Acest certificat eliberat de primăriile comunale, creditorul urmărit să fie obligat să-l anexeze cererii pentru fixarea licitației imobilelor.

Dispozițiile art. II deasemenea le găsim prea greoaie, și mai ales prea costisitoare la cauze unde se urmărește încasarea unor creanțe mici. Conform acestui text de lege, orice publicație trebuie să se însereze într'un ziar răspândit din țară și unul din localitate. Aceste două publicațiuni ale extrasului dela afișul de licitație, precum și celelalte cheltuieli de onorar și timbre, de multe ori ajung până la dublul și triplul creanței, pentru care se face urmărirea. Or, credem că nu-i convine nimănui, să pună în curs o procedură de urmărire pentru încasarea unei creanțe — să zicem de Lei 5.000 — când cheltuielile de urmărire sunt mai mari decât însăși creanța. În special acei creditori, a căror creanță — nefiind pe deplin acoperită — fără discuție, că nu se vor încumeta să pună în curs procedura de urmărire, când ea este atât de costisitoare.

Pentruca cheltuielile procedurii de urmărire să nu fie disproporționate față de creanța a cărei încasare se încearcă, trebuie să fie stabilite anumite limite, și anume când se urmărește încasarea unei creanțe până la valoarea de Lei 10.000.—, să se facă publicațiuni numai prin afișarea la Primărie și Judecătorie. Când se urmărește o creanță în valoare Lei 10.000.— până la Lei 50.000.—, extrasul să se publice într'un ziar din localitate, iar când se urmărește o creanță peste Lei 50.000.— să rămână în vigoare actualul text al art. 2, care prevede inserarea extrasului din publicațiunea de licitație într'un ziar răspândit din țară și unul din localitatea unde se ține licitația.

Găsim foarte bună dispozițiunea din alin. 2, al art. 2, care prevede, că inserarea extrasului să se facă numai cu cel puțin 5 zile înainte de ziua fixată pentru licitație. Prin aceasta li se dă posibilitate debitorilor să-și achite datoriile lor înainte de vânzare — să zicem cu 7—8 zile — fără a fi obligați să mai plătească și cheltuieli de inserare.

Deși această dispoziție este bună, aplicarea ei este însă zădărnicită, prin Regulamentul legii controlului mijloacelor de existență ale publicațiilor periodice din 15 Iunie 1938, art. 41, care dispune, că orice publicațiune destinată a fi inserată într'o gazetă sau revistă periodică, va trebui să fie trimisă Direcțiunii Generale a Presei și Propagandei, care prin serviciul special dirigează întreaga publicitate, reparțizând inserțiunile diverselor organe de publicațiuni periodice.

Art. 41 din acest Regulament în procedura de urmărire imobiliară produce două mari dificultăți. Întâiu, că dispozițiunile alin. 2 din art. 2 al Legii din 5 August 1938 devin iluzorii, deoarece deși acest text prevede, că publicarea trebuie să apară numai cu 5 zile înainte de termenul de vânzare în ziar, ea trebuie trimisă la București Direcțiunii Generale a Presei și Propagandei cu cel puțin o lună înainte, așa că, dacă în acest interval se prezintă debitorul pentru plată, trebuie să i se calculeze la socotirea creanței și cheltuielile de inserare. A doua dificultate constă în aceea, că această dispoziție constituie o îngreunare și de multe ori chiar o piedică a procedurii de urmărire. Se întâmplă, ca prin corespondența cu o instituție, care are sediul în București să se întârzie apariția publicațiunii în termenul legal. Aceasta pentru motivul, că foarte rar sunt ziare locale, care să apară în fiecare zi. În provincie ziarele sunt de obicei săptămânale și dacă extrasul pentru inserare trimis întâiu la București, sosește în localitate după ce a apărut ziarul săptămânal, publicarea în numărul viitor poate să fie deja tardivă, și iată că o licitație, unde s'a muncit atât de mult de către instanțele judecătorești și s'a cheltuit o mulțime de bani din partea creditorului, cu timbre etc., nu se poate efectua.

Cerem cu insistență deci, ca dispozițiunile art. 41 din Regulamentul legii controlului mijloacelor de existență ale publicațiilor periodice să nu se aplice licitațiilor fixate pe cale judecătorească, în ceea ce privește inserarea extrasului din edictul de licitație.

În lumina considerentelor mai sus expuse, cu onoare Vă rugăm să binevoiți a interveni pentru modificarea legii executărilor silite din 5 August 1938 și a art. 41 din Regulamentul legii controlului mijloacelor de existență ale publicațiilor periodice din 15 Iunie 1938 și a stărui ca noul text ce se va da, într'adevăr să faciliteze procedura de urmărire, să nu fie prea dificil sub raport formal pentru creditorii urmăritori, și nici prea costisitor pentru urmărit, în sarcina căruia cad toate cheltuielile necesare cu procurarea datelor și publicarea licitațiunii.

În speranța rezolvării favorabile a cererii de mai sus, primiți, Vă rugăm, Domnule Ministru asigurarea devotamentului nostru și a deosebitei noastre stime.

S i b i u, la 25 Octomvrie 1938.

III.

Scutirea de timbre a actelor de procedură pentru executarea debitorilor conversioniști.

Legea și regulamentul pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 prin art. 75 admite scutirea de timbru pentru toate actele de procedură în legătură cu aplicarea acestei legi.

În baza acestei dispozițiuni toate instanțele judecătorești inclusiv Curtea de Casație printr'o interpretare justă și corespunșătoare spiritului legii au admis scutirea de timbru pentru toate actele de urmărire întreprinse de creditor contra debitorilor rămași în restanță cu plata ratelor de conversiune.

Acest punct de vedere adoptat la început a fost părăsit în ultimul timp de instanțele noastre judecătorești în urma confuziunilor provocate de două deciziuni interpretative ale Comisiunii centrale a timbrului de pe lângă Ministerul de finanțe și o circulară a Ministerului de justiție adresată instanțelor judecătorești, toate trei alăturate în copie prezentei.

Deciziunile acestea caută să limiteze domeniul de aplicațiune al art. 75, precizând că numai actele juridice ce au de obiect dobândirea beneficiilor legii conversiunii, sunt scutite de timbru, dar orice acte de urmărire, chiar dacă se întemeiază pe dispozițiunile legii conversiunii, nu sunt scutite de timbru și urmează a fi supuse la plata taxelor respective.

Ori, dispozițiunile legii sunt clare: cităm textul „toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură, relativ la aplicarea dispozițiunilor acestei legi sunt scutite de orice timbru și taxe“. Această dispoziție a fost adăugată chiar și legii timbrului la art. 22, § 57, prin legea din 4 Iulie 1934.

Un text clar prin care intențiunea legiuitorului este atât de precis exprimată, încât nu încapă niciun dubiu, că singura interpretare la care se poate ajunge și la care de altfel s'au și stabilit instanțele noastre judecătorești, cum am arătat mai sus, este scutirea de ori ce timbru și taxe a întregii proceduri în legătură cu aplicarea legii conversiunii. Deci nu numai a actelor „preliminare realizării creanței“ cum încearcă să deruteze Comisiunea centrală a timbrului, ci și a actelor de urmărire, cari se bazează tot pe dispozițiunile legii conversiunii și anume, urmărirea debitorilor atunci când au rămas în restanță cu plata ratelor scadente; art. 13 și 14 din lege.

Într'adevăr prima întrebare logică, care ni se pune, analizând art. 75 este, că actele întreprinse de creditor pentru urmărirea creanței sale, sunt acte de procedură sau nu. Regulamentul legii în art. 75 ne dă exemple despre actele cari nu trebuiesc timbrate, fără ca această enumerațiune să fie limitativă, contrar alin. ultim precizează, că această enumerare este enunțiativă. Iar în alin. 5 prevede între actele de procedură astfel scutite „certIFICATELE constătătoare de re-

cunoașterea creanței în declarații, cererile de eliberare ale acestor certificate, precum și cererile de investire cu formulă executorie a lor (art. 13)“.

Ori, în sensul procedurii civile și legile de execuție în vigoare în România, toate acțiunile, ori ce fel de cereri de sesizare a instanței, cereri premergătoare pronunțării sentințelor, precum și toate cererile cari urmează după obținerea unei sentințe, cum sunt cererile de investire cu formula executorie (în Vechiul regat), cererile de ordonarea execuțiilor mobiliare sau imobiliare, scoaterea în vânzare a imobilelor, cu un cuvânt, toate cererile înaintate vreunei instanțe judecătorești până la completa îndeostulare a creanței unui creditor, absolut toate sunt acte de procedură.

Deci primul argument indubitabil în favoarea tezei noastre este că toate actele de urmărire sunt acte de procedură.

Se obiecționează însă de Comisiunea centrală a timbrului că, „din moment ce creanța a fost redusă, beneficiul legii a fost valorificat, executarea nu mai intră în categoria actelor scutite de timbru și deci va fi supusă la plata integrală a acestor taxe“. O susținere complet eronată.

O lege, și încă una specială, deci de strictă interpretare, cum este legea din 7 Aprilie 1934, nu crează numai drepturi pentru o categorie de cetățeni, în speță pentru debitori, neglijând pe alții, adică pe creditori, această lege creează drepturi și îndatoriri atât pentru unii, cât și pentru ceilalți. Art. 13 și 14 prevede dreptul creditorilor de a urmări creanțele lor chiar în baza acestei legi și numai în condițiunile prevăzute în aceste articole.

Legiuitorul de exemplu în art. 13 spune, că declarațiunile de conversiune pe baza cărora se solicită un certificat al instanței unde s'a făcut declarația, investit cu formula executorie, este suficient pentru ca să se poată face urmărirea de fiecare creditor în parte pentru sumele datorate conform legii.

Iată un titlu executor prevăzut de lege, și nu o simplă procedură pentru valorificarea dreptului unui debitor la beneficiul legii, în sensul deciziunii Comisiunii centrale a timbrului. Desigur în Transilvania și Bucovina unde nu există procedura de investire cu formula executorie, echivalentul acestei proceduri sunt cererile și încheierile de ordonarea execuției.

Cererile de investire cu formula executorie, recte cererile de execuție, fiind prevăzute chiar de lege în art. 13 și enumerate în regulamentul la art. 75, este evident că sunt scutite de taxe și timbre; dacă e așa, ar fi nelogic ca actele de procedură care urmează, cum sunt: cererile de licitație, serierea creanțelor, cereri de punere în posesiune, etc., cu un cuvânt toate celelalte acte prevăzute de legile de urmărire să nu fie scutite în baza aceleiasi legi.

Iată deci al doilea argument, executarea creanței reduse, făcându-se în condițiunile prevăzute de art. 13

și 14 din lege cu ajutorul actelor de procedură prevăzute de dreptul comun, creditorii vor beneficia de scutirile acordate prin art. 75.

Dar nici grija permanentă a Comisiunii centrale a timbrului pentru apărarea drepturilor cuvenite Statului nu este cu nimic justificată în legătură cu aplicarea acestei legi.

Legiuitorul prin dispoziția art. 75 nu a făcut altceva, decât a înțeles că între posibilitățile date și Statul să contribuie într-o măsură foarte mică la lichidarea acestei probleme sociale a datoriiilor particulare. Dacă a fost o necesitate imperioasă socială, economică și politică reglementarea raporturilor dintre creditori și debitori prin sacrificarea creanțelor în proporție de 20—70%, fără ca statul să fi putut acorda vreodată despăgubire creditorilor, deși o asemenea chestiune privește totalitatea cetățenilor și ar fi trebuit rezolvată prin un sacrificiu comun, atunci este natural, ca statul să contribuie și el cu ceea ce poate în împrejurările economice grele de azi și anume, să renunțe la drepturile sale fiscale.

De altfel ținem să arătăm, că deciziunile acestei Comisiuni centrale a timbrului nu pot fi obligatorii pentru instanțele judecătorești decât atunci, dacă sunt în concordanță cu textul legilor. O astfel de deciziune nici într'un caz nu poate să aibă putere de obligativitate mai mare pentru instanțele judecătorești decât regulamentul legii, a cărei legalitate este întotdeauna supusă controlului și examinării instanțelor de drept comun. Conform Constituției dreptul de legiferare este rezervat exclusiv puterilor legiuitoare. Deci o dispozițiune a Comisiunii centrale a timbrului, care este contrară unei legi, nu numai că nu poate obliga instanțele judecătorești, ci contrar, aplicarea lor poate fi considerată ca un abuz, cu toate că art. 110 alin. ultim din legea timbrului prevede, că ele ar fi obligatorii.

De altfel în privința aceasta s'a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție în complet de divergențe și a statuat că deciziunile Comisiunii centrale a timbrului nu au puterea obligatorie pentru instanțele judecătorești. Această deciziune a Înaltei Curți s'a pronunțat sub prezidenția dlui Prim-președinte Volanschi sub No. 802/1935 S. II.

Cu toate acestea, deși nu sunt obligatorii aceste deciziuni, totuși provoacă o desorientare a instanțelor judecătorești, la care adăugându-se și presiunea exercitată de către inspectorii timbrului de pe lângă Ministerul de finanțe, se ajunge la o interpretare greșită a unui text de lege, care de altfel este atât de clar, încât interpretarea lui nu este de loc dificilă.

De aici necesitatea de a se reglementa odată pentru totdeauna această chestiune, pentru a se ajunge la o interpretare uniformă.

Teza scutirii înscrisă în lege este de altfel sprijinită de întreaga economie a legii conversiunii. Lege

care s'a născut din imperativul situației precare a debitorilor din perioada anilor 1931—1934, pentru ușurarea acestora. Ori, pe deoparte pentru ca beneficiul obținut de debitor prin reducerea datoriei sale să fie reală, legiuitorul a înțeles să acorde gratuitate tuturor formalităților necesare pentru obținerea acestui beneficiu. Pe de altă parte a găsit, că ar fi injust ca creditorul, care a suferit o reducere considerabilă a creanței sale, să fie obligat să investească un nou capital în speșele de urmărire a pretențiunii sale reduse, speșe care în ultima analiză sunt suportate tot de debitor.

Pentru a înlesni deci obținerea beneficiului la conversiune a debitorilor și recuperarea pentru creditori a creanțelor, s'a înscris în lege principiul scutirii de orice taxe și timbru.

Că aceasta a fost intențiunea legiuitorului s'a confirmat și de Ministerul Justiției prin adresa Nr. 53.745 din 5 Iunie 1936 către Judecătoria Mixtă, Orăștie, adresă pe care o redăm în întregime :

„Art. 75 din Legea lichidării datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 prevede, că toate declarațiile, cererile și în general toate actele de procedură relativ la aplicarea dispozițiilor acestei legi, sunt scutite de orice timbre și taxe, de unde reiese că legiuitorul din 1934 a fost mai larg decât legiuitorul din 1932 și 1933 cu privire la scutirea de timbre și taxe“.

„În cazurile relevate prin suscitatul Dv. raport și anume în cazul când creditorul urmărește, fie fructele sau veniturile de orice fel ale debitorului, care nu a plătit o rată, fie chiar bunurile debitorilor, dacă acesta nu a plătit la scadență două sau mai multe rate, urmărirea veniturilor sau bunurilor urmează să fie făcute de creditor tot fără timbru și taxe, deoarece o atare urmărire se face tot în baza legii și anume a art. 14 al. I și II., iar debitorul nu este decăzut din beneficiul legii, ci în cazul neplății a două sau mai multe rate, el este decăzut conform art. 14 alin. II., numai din beneficiul termenului, urmărirea sa neputând să fie făcută decât pentru creanța astfel cum a fost redusă prin lege“.

„De altfel, ar fi inechitabil ca un creditor, cu toate că i s'a redus creanța conform legii, totuși în cazul când debitorul nu respectă dispozițiunile ei, creditorul să nu poată și el beneficia de scutirile prevăzute de art. 75 pentru a uza de dreptul ce-i conferă art. 14 alin. I și II, pentru valorificarea creanței sale reduse“.

Am reprodus în întregime adresa de mai sus, care exprimă punctul de vedere oficial al Ministerului Justiției și confirmă punctul nostru de vedere. Ar fi fost de dorit, ca această adresă să se fi comunicat cu toate instanțele judecătorești din țară, pentru a se spulbera orice nedumeriri.

Această adresă este semnată chiar de dl Benteiu, raportorul legii conversiunii în parlamentul din 1934.

Ori astăzi dacă toți debitorii au obținut printr-o procedură complet gratuită, reducerea datoriilor lor, nu se poate afirma același lucru despre creditori, cari nici pe departe nu și-au putut încasa creanțele lor reduse în majoritatea cazurilor la jumătate.

Este doar cunoscut, că după patru ani dela apariția legii conversiunii abia 20% din datoriile ce intră în prevederile acestei legi, sunt lichidate. Acest procent redus se datorește mentalității greșite ce s'a încuibat în special la debitorii agricoli, în perioada de moratoriu, între anii 1931—1934, datorită în cea mai mare parte demagogiei partidelor politice, și anume svonurilor, că datoriile vor fi iertate în întregime. Putem afirma cu toată hotărârea, că cel puțin jumătate din datoriile intrate în conversiune trebuiesc urmărite pe calea justiției, căci altfel nu se poate realiza nici măcar încasarea ratelor scadente.

Dacă nu se acordă gratuitatea procedurii pentru urmărirea acestor creanțe, orice încasare devine iluzorie și va întârzia mult timp lichidarea unui trecut, care apasă atât de greu asupra economiei țării noastre.

Intr'adevăr majoritatea creditorilor cu un plasament agricol aproape sulă la sulă, sunt pe lângă unele bănci mai mari, micile bănci populare, cari prin faptul că întreaga lor clientelă a fost rurală, sunt mai greu lovite prin legea conversiunii și astăzi se poate afirma, că nici nu numără ca factori economici. Pentru ridicarea acestor celule economice se fac mari sforțări de factorii competenți ai economiei noastre naționale.

Cu un cuvânt, pentru aceste bănci este o imposibilitate materială de a avansa cheltuielile necesare pentru o urmărire în justiție.

Pentru ca să nu se creadă, că această scutire de taxe și timbre, pe care o revendică creditorii în procedura de valorificare a creanțelor lor, n'ar fi justificată, fimem să arătăm cheltuielile efective ce se cer pentru executarea unei creanțe de Lei 2.000.

Acțiunea cambială cu patru plăți timbre efective . . .	Lei	236.—
Timbrarea excepțiilor . . .	„	160.—
Timbrarea recursului . . .	„	304.—
Comunicarea sentinței . . .	„	138.—
Cererea de execuție . . .	„	211.—
Intabularea dreptului execuțional la cartea funduară .	„	206.—
Cererea de licitație cu 12 comunicări	„	290.—
Publicațiunea în ziare a licitației (de două ori) . . .	„	1.600.—
Desbaterea de seriere și comunicarea deciziunii . . .	„	412.—

In total: Lei 3.557.—

Deci pentru urmărirea unei creanțe abia de Lei 2.000.— creditorul în afară de onorarul de advocat, este nevoit să avanseze numai cheltuieli efective de Lei 3.557.— în cazul, că debitorul va uza numai de unele căi de apărare mai obișnuite. Dar dacă se va apăra până în ultima instanță, aceste cheltuieli se ridică cel puțin la Lei 5.000.—.

Iată deci necesitatea imperioasă de a se acorda creditorilor gratuitatea, pentru urmărirea pretensiunilor lor, pentru că altfel ar deveni iluzorie posibilitatea de încasare a creanțelor mărunte reduse de legiuitor, fiind aceste taxe de timbre disproporționat de mari față de quantumul creanței. De altă parte, prin sporul disproporționat al cheltuielilor în urma taxelor fiscale prea mari, s'ar anihila, complet beneficiile legii chiar și pentru debitor, în ceea ce privește datoriile mărunte, pentru că la aceste datorii spesele de urmărire de multe ori ar fi de trei, patru ori mai mari decât întreaga reducere de care beneficiază debitorul în urma dispozițiilor legii din 7 Aprilie 1934.

Credem, că în general acestea au fost motivele pentru care legiuitorul a prevăzut scutirea de timbre și taxe a tuturor actelor de procedură relativ la aplicarea acestei legi.

În rezumat deci, fiind seama :

- Că art. 75 al Legii conversiunii combinat cu § 57 adăugat la art. 22 al Legii timbrului acordă scutirea de timbru și taxe pentru toate actele de procedură în legătură cu aplicarea acestei legi;
- Că toate actele de urmărire, conform legilor în vigoare, sunt acte de procedură.
- Că executarea creanțelor reduse au loc în baza art. 13 și 14 din lege;
- Că principiul scutirii de orice taxe și timbre, este sprijinit de întreaga economie a legii conversiunii;
- Că toate instanțele judecătorești inclusiv Curtea de Casație au admis acest punct de vedere; (Vezi hotărârile anexate în copie).
- Că dreptul de legiferare conform constituției este rezervat exclusiv puterii legiuitoare și ca atare deciziunile Comisiunii centrale a timbrului nu sunt obligatorii pentru instanțele judecătorești, decât atunci când ele sunt în concordanță cu textul legii;
- Că chiar Ministerul Justiției în adresa sa Nr. 53.475 din 5 Iulie 1936, citată mai sus, a împărtășit acest punct de vedere;
- Că cheltuielile de urmărire fiind disproporționat de mari față de quantumul creanțelor și astfel orice încasare devine iluzorie;
- Că pentru cele mai multe bănci este o chestiune vitală posibilitatea de a încerca pe cale gratuită realizarea creanțelor lor.

Pentru toate aceste considerente, cu onoare Vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți

I. A dispune ca Comisiunea Centrală a timbrului să revină asupra deciziunilor interpretative date cu violarea evidentă a art. 75 din Legea conversiunii.

II. A interveni pe lângă Ministerul de justiție, ca printr'o circulară adresată tuturor instanțelor judecătorești să pună capăt confuziunilor de până acum ajungându-se astfel la o interpretare unitară.

Cea mai radicală soluție ar fi însă desigur ca printr'un decret-lege să se dea o interpretare autentică art. 75 din lege, ceea ce ar soluționa definitiv această chestiune și ar realiza o procedură uniformă și corăspunătoare spiritului Legii conversiunii din 7 Aprilie 1934.

Primiți Vă rugăm, asigurarea perfecteii noastre considerațiuni și stime.

Sibiu, 25 Octomvrie 1938.

De ziua economiei.

În ziua de 31 Oct. a. e. s'a sărbătorit în toată lumea ziua economiei. Este foarte interesant cu aceasta ocaziune să reproducem din ziarul parisian „Le Temps“ No.28.159 din 17 pto date comparative despre soldurile depunerilor dela casele de economii, exprimate în franci francezi (cursul dela 31 Decemvrie 1937). Din aceste cifre facem constatarea dureroasă, că țara noastră este în urma tuturor, chiar în urma Bulgariei și Greciei. Doar ducatul Luxemburg, cât un județ mai mare al nostru, are o sumă ceva mai mică, ca aceea din România.

	Mil. de Franci Francezi	
Anglia și Irlanda.		
Cassă de economii ordinară	36.378—	38.423—
Cassă de economii poștală	87.951—	93.629—
Austria.		
Cassă de economii ordinară	9.692—	10.066—
Cassă de economii poștală	805—	849—
Belgia.		
Cassă generală de economii și de pensie	11.455—	12.487—
Bulgaria.		
Cassă de economii poștală	917—	1.042—
Danemarca.		
Cassă de economii ordinară	14.370—	13.375—
Filanda.		
Cassă de economii ordinară	3.809—	4.497—
Cassă de economii poștală	262—	298—
Franța.		
Cassă de economii ordinară	37.641—	38.864—
Cassă de economii poștală	23.975—	25.146—
Germania.		
Cassă de econ., cassă de virament și bancă comunală	169.776—	186.845—
Grecia.		
Cassă de economii poștală	789—	911—
Holanda.		
Cassă de economii ordinară	6.978—	7.846—
Cassă de economii poștală	8.943—	9.884—
Ungaria.		
Cassă de economii poștală	962—	1.219—
Italia.		
Cassă de economii ordinară	27.187—	27.863—
Muntele de Pietate, având secția de economii	765—	543—
Cassă de economii poștală	32.849—	37.780—

Luxemburg.		
Cassă de economii	654—	689—
Norvegia.		
Cassă de economii ordinară	13.849—	13.901—
Polonia.		
Cassă de economii ordinară	3.571—	4.099—
Cassă de economii poștală	3.703—	4.362—
România.		
Cassă națională de economii	573—	821—
Statele Unite.		
Cassă de economii	294.872—	298.210—
Cassă de economii poștală	37.107—	37.401—
Suedia.		
Cassă de economii ordinară	25.787—	26.719—
Cassă de economii poștală	3.888—	4.154—

CRONICA.

Modificarea regimului firmelor comerciale. Se lucrează în ultima vreme la un număr foarte mare de legi de tot felul și atingând toate ramurile de activitate socială. Se încearcă, ceea ce s'ar putea numi o educație a națiunii prin legi, adecă prin norme de constrângere autoritare. E un fel de a privi lucrurile; sunt unii cari cred că o națiune poate fi educată din inițiativă particulară, prin puterea exemplului și forța biruitoare a binelui. Alții cred a priori că răul e inevitabil și nu poate fi evitat decât prin forță, care nu-l distruge ci îl ține doar la o parte.

Viltoarea lege a firmelor instituie un regim foarte sever în ce privește modalitățile de înscriere a firmelor, având o autorizație specială de funcționare.

Principala inovație a legii o conține ideea de cercetare a oportunității și utilității întreprinderii, cercetând în același timp și capacitatea economică a celui ce vrea să înființeze întreprinderea. Această dispoziție ar trebui să ducă la reciproca teoremei. Dacă se cercetează utilitatea unei întreprinderi, ce urmează să se înființeze de ce nu s'ar putea cerceta ce fel de întreprinderi ar fi util să se înființeze și să se publice, lunar lista la un „oficiu de plasare“ pentru negustori, cari cu timpul fiind ajutați de stat, să înființeze întreprinderile respective, ar deveni dependenți de el, deci un fel de funcționari de stat.

Destigur, nu s'a publicat decât un proiect, și el va mai suferi încă eventuale modificări. Totuși economia lui, se bazează pe o serie de principii noi de organizare a statului, cari se opun, ideii de libertate în câmpul activității economice.

*

Emiterea de chitanțe timbrate. Prin intervenția Uniunii Generale a Industriașilor, Casa Fondului Național al Aviației sub Nr. 59.928/1938, a dispus ca:

Pentru sumele primite de societăți (industrii, bănci) nu trebuie emise chitanțe separate din carnet cu duplicat. În special la bănci, cari trebuie să facă un document care în orice caz este timbrat, emiterea unei chitanțe ar echivala cu o dublă timbrare.

De asemenea, pentru sumele încasate și descărcate total sau parțial, pe facturi, nu trebuie făcute chitanțe, căci pe facturi se pune aviație, în caz când plata se certifică ulterior emiterii acturilor.